

HETTY LUITEN

Last van het verleden

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

‘Hé, hoever ben jij?’

Louise Vellenga keek verrast op. De vraag klonk anders dan ze gewend was. Meestal lag de klemtoon op *ver*, maar nu lag die op *jij*. Ze zag al snel hoe het kwam. De vrouw aan de andere kant van de toonbank had minstens net zo’n dikke buik als zij. Vreemd, dat ze dat niet eerder gezien had. Ze zag haar toch ongeveer dagelijks.

Het was alsof de vrouw haar gedachten lezen kon. ‘Ja, het wordt opeens erg zichtbaar, hè? Ik ben over zes weken uitgeteld. Nog twee weken werken en dan begint mijn zwangerschapsverlof.’

‘Dat is grappig,’ zei Louise opgewekt. ‘Ik ook!’

‘Leuk! Zijn we even ver. Alles goed?’

‘Met mij wel. Prima zelfs!’ Louise keek naar de vrouw met wie ze nooit echt gesproken had. Ze realiseerde zich dat ze haar nog nooit goed bekeken had en dat ze nog steeds

een vreemde voor haar was. Ze was dan ook niet van plan om meer dan 'prima' te zeggen. Dat ze haar emoties de laatste tijd niet goed meer in de hand had, ging anderen niets aan. Het beangstigde haar, maar dat zou ze niet laten merken.

Op het naambordje op haar schort stond 'Mascha'. Ze was zeker tien jaar jonger dan Louise. Haar haar hing in vettige sliertjes voor haar voorhoofd, maar dat was misschien niet gek als je uren achter elkaar met je hoofd boven een frituurpan stond. Haar lach was aanstekelijk en dat maakte haar aantrekkelijk en prettig om naar te kijken.

'Is het ook je eerste?' vroeg Louise om toch maar iets te vragen. Ze vond het moeilijk om vertrouwelijk met mensen om te gaan.

'Nee, de derde!' zei Mascha stralend.

'De derde?' Louise keek haar geschokt aan. 'Je bent nog zo jong!'

'Hebben de kinderen toch een jonge moeder. Dat leek me leuk voor hen!'

'Zeg, kunnen jullie je bakerpraatjes niet ergens anders houden?' baste een mannenstem.

Louise keek geschrokken om en zag dat de rij achter haar behoorlijk gegroeid was. Mascha lachte. 'Jaloers?' zei ze tegen de man,

maar ze keek Louise vragend aan.

‘Geef maar zo’n broodje.’ Louise wees gehaast naar een broodje met kaas en rauwkost. ‘En een glas melk.’

‘Mooi zo, lekker gezond. Dat is alleen maar goed voor de baby,’ zei Mascha.

‘Daarom ben ik dus niet jaloers,’ baste de man achter Louise. ‘Geef mij maar een lekker vette hap. Doe maar een bord patat met twee kroketten.’

Mascha knipoogde naar Louise. ‘En mayonaise zeker?’

‘Natuurlijk,’ zei de man.

Mascha lachte hartelijk. ‘Weet je, straks bent u wel jaloers, want dan zijn wij onze buik in een klap kwijt en bij u duurt dat jaren, als het ooit nog lukt.’

‘Zeg, dame!’ bromde de man, maar Mascha draaide zich snel om en maakte zijn bestelling klaar.

Louise liep glimlachend door naar de kassa en betaalde haar broodje en melk. Daarna liep ze met haar dienblad de kantine in en keek zoekend om zich heen naar een lege tafel. Op haar hooggehakte schoenen liep ze naar een tafeltje in de hoek. Zonder om te kijken wist ze opeens dat Mascha haar nakeek en haar

hoofd schudde om de hoge hakken en ergens had ze gelijk. Het was niet gezond om nog op zulke hoge hakken te lopen als je 34 weken zwanger was, maar ze hield ervan er goed en verzorgd uit te zien. Louise hield van klasse en stijl, van keurige mantelpakjes tot net boven de knie en schoenen met een hoge hak. Dat stond! Dat hoorde bij een directiesecretaresse! Zo voelde ze zich op haar gemak! Al wist ze dat ze straks, als ze weer achter haar bureau zat, de schoenen meteen uit zou trappen in de hoop dat haar chef haar niet meer nodig had die middag, want het werd steeds moeilijker om ze weer aan te krijgen met voeten die in de loop van de dag dikker en dikker werden. Ze was blij dat ze zwanger was, maar het viel haar toch wel zwaar en ze vond zichzelf lelijk en veel te dik.

Ze keek om naar de toonbank en zag hoe Mascha vrolijk de mensen bediende die in de lunchpauze even iets in de bedrijfskantine kwamen eten. Ze lachte en maakte grapjes en leek zich erg op haar gemak te voelen. Ze streek zelfs liefkozend over haar buik, toen er blijkbaar iets van gezegd werd. Het was duidelijk dat Mascha zichzelf niet lelijk dik vond. Haar blijdschap om haar zwangerschap stond

met grote letters op haar gezicht geschreven. Vreemd eigenlijk dat Louise haar nooit eerder bekeken had of dat ze nooit eerder in gesprek geraakt waren.

‘Is deze plaats nog vrij of zit je liever alleen?’

‘Oh, Aaltje, ga zitten.’

‘Je keek anders alsof je er niemand bij wilde hebben.’

‘Ik zat te denken.’

Aaltje ging tegenover haar zitten en wierp een blik op het broodje met rauwkost. ‘Is dat alles wat je vandaag eet?’

‘Natuurlijk niet. Ik zorg heus wel goed voor mezelf. Ik heb ontbeten en vanavond eet ik ook, hoor. Wat denk jij nou wel?’

‘Dat je er alles aan doet om slank te blijven,’ zei Aaltje.

‘Is dat zo gek? Als je jezelf niet verzorgt, loop je er binnen de kortste keren als een slons bij.’

‘Maar je moet eten voor twee! Je kindje heeft ook voeding nodig.’

‘Maak je maar niet ongerust, de verloskundige is heel tevreden,’ zei Louise kortaangebonden.

‘Sorry, ik wist niet dat je kwaad werd. Ik

bedoelde het alleen maar goed.'

'Zoals iedereen, maar ik maak zelf wel uit wat ik doe en eet.'

'Sjonge!' Aaltje keek haar verbaasd aan. 'Dat had ik echt niet van jou verwacht. Dat je zomaar uit je slof kunt schieten. Zo ken ik je niet.'

'Ken je me dan? Wat weet jij nou van mij?'

'Dat je er altijd keurig netjes bij loopt en je ook zo gedraagt. Meer weet ik niet, dat klopt, maar afsnauwen, dat deed je nooit.' Aaltje lachte. 'Het zal wel door de hormonen komen. Dat krijg je soms. Ik neem het je niet kwalijk.'

Louise keek haar vrij fel aan. 'Er valt toch ook niets kwalijk te nemen. Je moet je met je eigen zaken bemoeien.'

'Ho, zeg, met een goedbedoeld advies kan je ook anders omgaan.'

Louise zei niets meer. Ze wist dat Aaltje gelijk had. Ze had zichzelf niet goed onder controle de laatste tijd. Ze probeerde tot tien te tellen voor ze weer iets zei, omdat ze vermoedde dat ze nog feller uit zou vallen als ze meteen wat zeggen zou. Ze zette haar vork in het broodje en sneed er een stukje af.

'Dat snap ik ook niet aan jou,' ging Aaltje meedogenloos door. 'Zo'n heerlijk vers, knap-

perig broodje, daar moet je toch je tanden in zetten! Zoiets eet je niet met mes en vork!’

‘Ik wel,’ zei Louise. ‘Ik weet tenminste gewoon hoe het hoort en je eet niet met je vingers in het openbaar.’

‘Poeh! Sommige dingen echt wel, maar weet je...’ Ze boog zich naar voren zodat niet iedereen het kon horen. ‘Ik vind het eigenlijk heel leuk dat jij ook eens chagrijnig kunt worden. Je bent toch een echt mens.’

Louise keek haar verward aan. Wat was dat nou voor een opmerking? Natuurlijk was ze een echt mens. ‘Waar slaat dat op?’ vroeg ze geïrriteerd, maar kon het puntje wel van haar tong afbijten. Zo’n vraag vroeg om een vervelend antwoord.

‘Omdat je altijd beleefd en vriendelijk blijft. Altijd. Of de chef nou boos op je is om een fout die hij zelf gemaakt heeft, of je moet overwerken terwijl je kaartjes voor de schouwburg hebt. Altijd blijf je beleefd en vriendelijk. Koel, eigenlijk. Ja, koel en zakelijk, alsof je geen emoties kent.’

Louises mond viel open. ‘Denk je zo over mij?’

‘Zo kom je over,’ zei Aaltje kalm.

Louise zweeg. Wat moest ze terugzeggen?

Ze vond het haar taak keurig en beleefd te zijn. Ook als de chef er naast zat. Ook als ze niet naar huis kon, al zat Eise op haar te wachten. Ze was directiesecretaresse en ze was een goeie. Daar was ze trots op. Daar had ze hard voor gewerkt en erg haar best voor gedaan. Ze had bereikt wat ze wilde. Ze was op de top van haar kunnen. Even gleed er een vage glimlach over haar gezicht. Nu dus de volgende uitdaging: het moederschap. Kon ze dat ook aan? En viel het te combineren met haar werk? Ze stopte het laatste stukje brood in haar mond, spoelde het weg met de melk en stond op. Oef, die schoenen zaten toch echt wat te strak. Ze streek haar rok glad, keek nog even naar Aaltje, maar zei niets meer. Dan maar koel en zakelijk en zonder emoties. Ze liep weg. Rechte rug, borsten en buik vooruit. Zij had haar doel bereikt. Dat kon Aaltje vast nog lang niet zeggen!

Koel en zakelijk. De woorden echoden nog na. Afstandelijk dus. Een kouwe kikker. Zij, Louise. Zagen de mensen haar zo? Hoe kon Aaltje dat zeggen? Ze kenden elkaar al jaren! Nou ja, kenden... Louise moest toegeven dat ze Aaltje ook niet verder kende dan de voordeur van

het productiebedrijf in Drachten waar ze werkten, maar koel en zakelijk... Zakelijk was goed. Dat hoorde bij een directiesecretaresse. Ze had ook altijd naar perfectie gestreefd en dan moest je zakelijk zijn, soms zelfs hard, maar koel? Zonder emoties? Aaltje moest eens weten. Ze zat de laatste tijd zelfs vol emoties. Zo vol dat ze er niet mee uit de voeten kon en zelfs net uitgeschoten was tegen Aaltje. Tot nu toe had ze zich nog kunnen inhouden op haar werk en was alleen Eise de dupe van haar rare buien, maar nu was ze dus op haar werk ook al uitgevallen.

Koel. Afstandelijk. Een kouwe kikker. Goed, die laatste woorden had Aaltje niet gebruikt, maar daar kwamen ze wel op neer. Had ze echt gelijk? Perfectionisme en zakelijkheid waren toch juist de voorwaarden om een goede secretaresse te zijn. Nuchter, verstandelijk.

Ze keek naar haar computer, maar ze wist dat ze zich niet kon concentreren op de brief die ze voor de chef schrijven moest. Ze zuchtte en dacht aan het kindje in haar buik. De volgende stap in haar leven. Ze had zelf tegen Eise gezegd dat ze eraan toe was om moeder te worden. Ze had alles bereikt wat ze wilde